

[Chr. R. Christensen.]

kan holde. Det må give anledning til visse bange anelser for, hvad der kan komme ud af det, inden vi er færdige. Der kan komme overskridelser; bliver de på 10 pct., bliver de på 50 pct., eller bliver de måske på 100 pct.? Det ville være dejligt at få klarhed over dette før lovforslagets endelige vedtagelse. Deroverfor kan man naturligvis sige, at der her er tale om et fast beløb, men det er da nu engang en kendsgerning, at begynder man først på opførelsen af dette forsorgscenter, skal det gøres færdigt, og selv om åndssvageforsorgen er et selvstændigt væsen, er der til syvende og sidst ikke andre til at betale end staten.

Der foreligger heller ikke i lovforslaget nogen som helst oplysning om, hvilke driftsomkostninger et sådant åndssvageforsorgscenter vil medføre; også det kunne jeg lide at få oplyst under det kommende udvalgsarbejde.

Vi er som sagt fra det konservative folkepartis side velvilligt indstillet over for planen, har sympati for den og vil medvirke til en løsning. Vi kan kun sige, at når vi er forbeholdne, er det, fordi man her præsenterer os for et løst projekt og ikke et fast sammentømret forslag.

Grethe Philip: Da mit partis ordfører, det ærede medlem fru Else-Merete Ross, er forhindret i at være til stede på grund af sygdom, skal jeg på hendes vegne fremsætte nogle bemærkninger.

Siden vedtagelsen af loven om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagt begavede i 1959 har vi gradvis udvidet og ombygget eksisterende institutioner og bygget helt nye, bl. a. i form af skoler. Det var på tide, at denne forbedring kom i stand. Åndssvageforsorgen var indtil da et alt for forsømt område. I det radikale venstre er vi meget positivt indstillet over for lovforslaget om oprettelse af en centralinstitution for børn og en anden for voksne på Fyn. Ved loven i 1959 blev det fremhævet, at åndssvageforsorgens væsentligste formål var at skabe en tilværelse for de åndssvage, der var så nær det normale som muligt og således, at de åndssvage blev betragtet som en integrerende del af befolkningen med lige rettigheder, herunder ret til be-

handling, undervisning, oplæring, boliger og arbejde.

Der skulle gives dem de samme tilbud om hjælpeforanstaltninger, som blev givet den ikke åndssvage del af befolkningen. Bl. a. skulle der tilbydes dem børnehaver. Det har derfor undret mig, at der hidtil på Fyn kun har været én sådan børnehave. Den ligger i Stenløse og har 13 elever. Børnehaven er beregnet for hjemmeboende børn, og man kan vel ikke forvente, at en børnehave bliver benyttet, hvis forældrene har alt for lang vej at skulle hente og bringe børnene. Det glæder mig derfor at se i betænkningen, at man påtænker at oprette børnehaver andre steder.

Hvis vi ønsker, at de åndssvage skal leve en så normal tilværelse som muligt, kan det ikke være meningen at anbringe så mange af dem som muligt på institutioner, for dette kan ikke betragtes som en normal tilværelse, selv om det kan være den bedste løsning for adskillige af dem. De lærde synes at være uenige om, hvorvidt forældre skal beholde åndssvage børn hjemme eller ej. Tidligere mente man, at mongolbørnene i hvert fald burde komme på institution, men nu synes man at mene, at de trives bedst hjemme. Nu er det jo ikke alene et spørgsmål om, hvor børnene vil have det bedst, men også et spørgsmål om, hvorvidt forældrene kan klare det store og tidkrævende arbejde, det er at passe et åndssvagt barn. Jeg håber derfor, at der i forbindelse med den udbygning, der nu skal ske på Fyn, kan gives hjemmene tilstrækkelige tilbud om hjælp, så de først efter, at de er blevet bekendt med disse tilbud, skal tage stilling til, om de kan beholde barnet hjemme eller må sende det på institution.

Et af disse tilbud er børnehaven. Det vil give moderen en arbejdsmæssig og også en nervemæssig aflastning. I visse tilfælde måtte man måske tilbyde gratis plads i en børnehave, men også på andre måder kunne man tænke sig en aflastning, f. eks. ved en babysitterordning med babysittere, som forstår, hvordan man skal omgås disse børn. På den måde vil forældrene have mulighed for at få et mere normalt liv om aftenen med omgang med andre og muligheder for deltagelse i egnens kulturelle liv.

Der må for mødre, som beholder børnene